

Sygn. akt II CNP 54/13

POSTANOWIENIE

Dnia 7 lutego 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 7 lutego 2014 r.

skargi Z. J.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia

Sądu Okręgowego w Ł.

z dnia 20 lipca 2011 r., sygn. akt III Ca [...]

wydanego w sprawie z wniosku J. J.

przy uczestnictwie Z. J. i Miasta Ł.

o podział majątku wspólnego,

**1) odmawia przyjęcia skargi o stwierdzenie niezgodności
z prawem do rozpoznania;**

**2) nie obciąża uczestniczki postępowania Z. J. kosztami
zastępstwa procesowego wnioskodawcy J. J.**

UZASADNIENIE

Uczestniczka J. J. wniosła o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 20 lipca 2011 r., w części uwzględniającej apelację wnioskodawcy J. J. od postanowienia Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 26 sierpnia 2010 r., poprzez zasądzenie od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy kwoty 103.650 zł tytułem wyrównania wartości udziałów w majątku wspólnym.

Jako podstawę skargi uczestniczka wskazała: 1) naruszenie art. 45 § 1 k.r.o. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 20 stycznia 2005 r., polegające na jego niezastosowaniu i nierozliczeniu wydatku poczynionego przez uczestniczkę z jej majątku odrębnego na majątek wspólny w postaci ceny nabycia spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego w sytuacji, gdy Sąd Okręgowy ustalił, że prawo to zostało nabyte wyłącznie za środki uzyskane przez uczestniczkę w drodze darowizn, wchodzące w skład jej majątku odrębnego; 2) naruszenie art. 47 § 1 k.r.o. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 20 stycznia 2005 r., polegające na błędnej wykładni przez przyjęcie, że umowa małżonków kształtująca odmiennie ustawowy ustrój majątkowy, na podstawie której dokonują oni transferu środków z majątku odrębnego do majątku wspólnego, wyłączająca możliwość ich rozliczenia po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej była skuteczna bez zachowania formy aktu notarialnego, w sytuacji, gdy umowa sprzedaży spółdzielczego prawa własnościowego do lokalu mieszkalnego zawarta w formie aktu notarialnego nie mogła swej formy używać umowie majątkowej małżeńskiej; 3) naruszenie art. 567 § 1 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., polegające na nierozliczeniu wskazanego wyżej wydatku w sytuacji, gdy uczestniczka żądała jego rozliczenia. Uczestniczka wniosła o stwierdzenie niezgodności z prawem postanowienia Sądu Okręgowego w zaskarżonej części, wskazując, że jest ono niezgodne z art. 45 § 1 i art. 47 § 1 k.r.o. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 20 stycznia 2005 r., oraz wniosła o zasądzenia kosztów postępowania według norm przepisanych.

W odpowiedzi na skargę wnioskodawca wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest nadzwyczajnym środkiem prawnym, którego celem jest uzyskanie prejudykatu umożliwiającego dochodzenie roszczeń odszkodowawczych za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej (art. 424¹ § 1 k.c.), stąd przepisy ją regulujące podlegają wykładni ścisłej. Sąd Najwyższy odmawia przyjęcia do rozpoznania skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, jeśli jest ona oczywiście bezzasadna (art. 424⁹ k.p.c.).

Niezgodność z prawem w rozumieniu art. 424¹ k.p.c. w zw. z art. 417¹ § 2 k.c., a także w art. 519² k.p.c., ma charakter kwalifikowany i występuje w przypadku, gdy zaskarżone orzeczenie można uznać za niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć, któremu towarzyszyła rażąco błędna wykładnia lub niewłaściwe zastosowanie prawa (por. wyrok SN z dnia 4 stycznia 2007 r., V CNP 132/06, OSNC 2007, nr 11, poz. 174; wyrok SN z dnia 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 35; wyrok SN z dnia 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 17). Niewątpliwie tak rozumianej niezgodności z prawem nie można zarzucić postanowieniu Sądu Okręgowego w zaskarżonej części. Wbrew twierdzeniom skarżącej Sąd nie zakwalifikował oświadczenia woli uczestniczki i wnioskodawcy zawartego w akcie notarialnym, obejmującym umowę sprzedaży spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, jako umowy majątkowej zawieranej przez małżonków na podstawie art. 47 § 1 k.r.o., ale jako umowę mającą na celu rozporządzenie przez uczestniczkę składnikiem jej majątku odrębnego na rzecz majątku wspólnego uczestniczki i wnioskodawcy. Dopuszczalność przesunięć majątkowych pomiędzy majątkami odrębnymi małżonków oraz ich majątkiem wspólnym w drodze umów, które nie stanowią umów majątkowych regulujących obowiązujący małżonków ustrój majątkowy, o których mowa w art. 47 § 1 k.r.o., została zaakceptowana w judykaturze Sądu Najwyższego (por. m.in. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu

Najwyższego z dnia 10 kwietnia 1991 r., III CZP 76/90, OSNCP 1991/10-12, poz. 117), na co zresztą zwrócił uwagę Sąd Okręgowy w uzasadnieniu swego rozstrzygnięcia.

Z tych względów Sąd Najwyższy postanowił jak wyżej, odstępując od obciążania uczestniczki kosztami postępowania na zasadzie słuszności w uwzględnieniu jej trudnej sytuacji majątkowej i charakteru postępowania (art. 102 w zw. art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 424¹² k.p.c.).

[aw]

jw